

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

A tanuló azonosító
matricája

FIGYELMESEN
RÁRAGASZTANI

MAG

MAGYAR NYELV
ISKOLAI ESSZÉ

DRŽAVNA MATURA ŠK. GOD. 2021./2022.

MAG.44.MA.R.K2.16

49505

A hibák javításának módja a tisztázati lapon:

~~(Matura)~~	državna matura	
↑	↑	↑
Zárójelbe tett, áthúzott érvénytelen válasz	Érvényes válasz	Monogram

ÁLTALÁNOS UTASÍTÁSOK

Figyelmesen kövesse az utasításokat!

A vizsgaterem vezetőjének engedélye nélkül ne lapozzon és ne fogjon hozzá a feladatok megoldásához!

Az azonosító matricát ragassza a borítékban található összes vizsgaanyagra!

A vizsga **180** percig tart.

A vizsga e részében iskolai esszét kell írnia. Kövesse az utasításokat és a megadott szempontokat!

Két feladat közül választhat. Figyelmesen olvassa el mindkét feladatot és a mellékelt szöveget/szövegeket, majd válassza ki az önnek megfelelő feladatot!

Az esszének **400 – 600** szót kell tartalmaznia.

Először írhat a mellékelt piszkozati lapra, ennek tartalma azonban nem kerül értékelésre.

Az iskolai esszét kötelező átmásolni a tisztázati lapra!

Olvasható kézírással és csakis írott betűkkel írjon! A nyomtatott nagybetűkkel írt, rendezetlen vagy olvashatatlan dolgozatra nulla (0) pont jár.

A válaszok megjelölésének és a hibák javításának módjára vonatkozó útmutató a vizsgakönyv 2. oldalán található. Hibajavításnál a helyesnek szánt választ erősítse meg a mellé írt monogramjával! **Teljes névvel (vezetéknévvel és keresztnévvel) aláírni tilos.**

Kizárólag fekete vagy kék tollal írhat.

Sok sikert kívánunk!

A vizsgakönyvnek 16 oldala van, ebből 1 üres.

I. irodalmi esszé

Utasítások

Figyelmesen olvassa el az alábbi szöveget, illetve a műről írandó esszére vonatkozó támpontokat!

Esszéjének szerkezete kerek, egész legyen (bevezetés, tárgyalás és befejezés)!

Ügyeljen arra, hogy az esszé megfeleljen a helyesírási, nyelvtani és stílári követelményeknek!

Kövesse az utasításokat és a megadott támpontokat!

Dante Alighieri: *Isteni színjáték*

Első ének

A sötét erdőben

Az emberélet útjának felén
egy nagy sötétlő erdőbe jutottam,
mivel az igaz utat nem lelém.

Ó, szörnyű elbeszélni mi van ottan,
s milyen e sűrű, kúsza, vad vadon:
már rágondolva reszketek legottan.

A halál sem sokkal rosszabb, tudom.
De hogy megértsd a Jót, mit ott találtam,
hallanod kell, mit láttam az uton.

Akkortájt olyan álmodozva jártam:
nem is tudom, hogyan kerültem arra,
csak a jó útról valahogy leszálltam.

De mikor rábukkantam egy hegyaljra,
hol véget ért a völgy, mély, mint a pince,
melyben felébredt lelkem aggodalma,

a hegyre néztem s láttam, hogy gerince
már a csillag fényébe öltözött,
mely másnak drága vezetője, kincse.

[...]

Harmadik ének

A Pokol kapuja

„Én rajtam jutsz a kínnal telt hazába,
én rajtam át oda, hol nincs vigasság,
rajtam a kárhozott nép városába.

Nagy Alkotóm vezette az igazság;
Isten Hatalma emelt égi kénnyel,
az ő Szeretet és a fő Okosság.

Én nem vagyok egykoru semmi lénnyel,
csupán örökkel; s én örökkön állok.
Ki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel”

E néhány szó setét betűkkel állott
magassan ott felírva egy kapúra
s szóltam: „Mester, nem értem, hogy mi áll ott?”

S ő mint tudásnak és a szónak úra:
„Itt el kell hagynod minden törpe gondot
s mint holtra nézned minden földi búra.

Elértük, mit ajkam előre mondott,
ahol meglátod a keserű népet,
a sok gonoszt s eszeveszett bolondot.”

[...]

Babits Mihály fordítása

Az iskolai esszé támpontjai:

1. Mutassa be a művet a keletkezését övező művelődéstörténeti korszakok kontextusában, érveljen a mű művelődéstörténeti jelentősége mellett!
2. A mű témájának, illetve az utazás toposzának elemzésével jellemezze a művet mint az emberiségköltemények ővét!
3. A mű formai, szerkezeti és szemléletbeli sajátosságainak kiemelésével csoportosítsa a középkorra, illetve a reneszánszra jellemző elemeket!
4. Jellemezze a mű értékrendjét a dantei Pokol felépítése, illetve a lírai énnek a Pokol lakóihoz való viszonya alapján!
5. Fejtse ki, hogy napjaink értékvilága alapján mennyire lehet egyetérteni a bűn dantei meghatározásával, illetve hogy hogyan módosítaná vagy egészítené ki Dante bűnfelfogását!

II. irodalmi esszé

Utasítások

Figyelmesen olvassa el az alábbi szöveget, illetve a műről írandó esszére vonatkozó támpontokat!

Esszéjének szerkezete kerek, egész legyen (bevezetés, tárgyalás és befejezés)!

Ügyeljen arra, hogy az esszé megfeleljen a helyesírási, nyelvtani és stílári követelményeknek!

Kövesse az utasításokat és a megadott támpontokat!

József Attila: Óda

1

Itt ülök csillámló sziklafalon.
Az ifju nyár
könnyű szellője, mint egy kedves
vacsora melege, száll.
Szoktatom szívemet a csendhez.
Nem oly nehéz –
idesereglik, ami tovatűnt,
a fej lehajlik és lecsüng
a kéz.

Nézem a hegyek sörényét –
homlokod fényét
villantja minden levél.
Az úton senki, senki,
látom, hogy meglebbenti
szoknyád a szél.
És a törékeny lombok alatt
látom előrebiccenni hajad,
megrezzenni lágy emlőidet és
– amint elfut a Szinva-patak –
ím újra látom, hogy fakad
a kerek fehér köveken,
fogaidon a tündér nevetés.

2

Óh mennyire szeretlek téged,
ki szóra bírtad egyaránt
a szív legmélyebb üregeiben
cseleit szövő, fondor magányt

s a mindenséget.

Ki mint vízesés önnön robajától,
elválsz tőlem és halkán futsz tova,
míg én, életem csúcsai közt, a távol
közelében, zengem, sikoltom,
verődve földön és égbolton,
hogyan szeretlek, te édes mostoha!

3

Szeretlek, mint anyját a gyermek,
mint mélyüket a hallgatag vermek,
szeretlek, mint a fényt a termék,
mint lángot a lélek, test a nyugalmat!
Szeretlek, mint élni szeretnek
halandók, amíg meg nem halnak.

Minden mosolyod, mozdulatod, szavad,
őrzöm, mint hulló tárgyakat a föld.
Elmémbe, mint a fémbe a savak,
öszöneimmel belemartalak,
te kedves, szép alak,
lényed ott minden lényedet kitölt.
[...]

4

Óh, hát miféle anyag vagyok én,
hogyan pillantásod metsz és alakít?
Miféle lélek és miféle fény
s ámulatra méltó tünemény,

hogy bejárhatom a semmiség ködén
termékeny tested lankás tájait?

S mint megnyílt értelembe az ige,
alászállhatok rejtelseibe!...

Vérköreid, miként a rózsabokrok,
reszketnek szüntelen.
Viszik az örök áramot, hogy
orcádon nyíljon ki a szerelem
s méhednek áldott gyümölcse legyen.
Gyomrod érzékeny talaját
a sok gyökerecske át meg át
hímezi, finom fonalát
csomóba szőve, bontva bogját –
hogy nedűid sejtje gyűjtse sok raját
s lombos tüdőd szép cserjéi saját
dicsőségüket susogják!

Az örök anyag boldogan halad
benned a belek alagútjain
és gazdag életet nyer a salak
a buzgó vesék forró kútjain!

Hullámozó dombok emelkednek,
csillagképek rezegnek benned,
tavak mozdulnak, munkálnak gyárok,
sűrög millió élő állat,

bogár,
hinár,
a kegyetlenség és a jóság;
nap süt, homályló északi fény borong –
tartalmaidban ott bolyong
az öntudatlan örökkévalóság.

5
Mint alvadt vérdarabok,
úgy hullnak eléd
ezek a szavak.
A lét dadog,
csak a törvény a tiszta beszéd.
[...]

6
(Mellékdal)

(Visz a vonat, megyek utánad,
talán ma még meg is talállak,
talán kihűl e lángoló arc,
talán csendesen meg is szólalsz:

Csobog a langyos víz, fürödj meg!
Ime a kendő, törülközz meg!
Sül a hús, enyhítse étvágyad!
Ahol én fekszem, az az ágyad.)

Az iskolai esszé támpontjai:

1. Mutassa be a művet a keletkezését övező irodalmi korszak, illetve József Attila életművének kontextusában!
2. Jellemezze a művet a műfajjelölő cím keltette olvasói elvárások tükrében!
3. Mutassa be a tárgyias költői módszert a vershelyzet elemzésével, illetve a mű stilisztikai alakzatainak értelmezésével!
4. Emelje ki a mű azon jegyeit, amelyek eltérnek a szerelmi líra hagyományától!
5. Vázolja fel a József Attila-i életmű hatástörténeti jelentőségét, utaljon a jelenkori intertextuális kapcsolódásokra!

Üres oldal